

WPŁYW UPADKÓW NA WZROST ZUŻYCIA PASZY ORAZ POZIOM KOSZTÓW PRODUKCJI KURCZĄT BROJLERÓW

Roman Kamiński

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Drobiarstwa w Poznaniu

Generalny brak pasz oraz wysoka ich cena zmusza do szukania źródeł oszczędności nie tylko na drodze bezpośredniego zużycia, lecz również pośrednio poprzez zmniejszenie liczby upadków kurcząt w trakcie tuczu. Wiadomo bowiem, że zarówno koszt paszy zużytej przez sztuki padłe, jak i koszt kurcząt, które padły w czasie tuczu, obciąża w efekcie sztuki odchowane i przekazane do uboju.

Koszt paszy, stanowiący ponad 60% ogółu ponoszonych kosztów produkcji, decyduje w głównej mierze o efektywności produkcji. Nie bez znaczenia jest również fakt wpływu upadków na koszt piskląt i straty społeczne, wynikające z nakładów paszy niezbędnej na wyprodukowanie 1 pisklęcia.

W celu określenia strat paszy z tytułu upadków kurcząt określono w pierwszym rzędzie poziom upadków oraz zużycie paszy w poszczególnych tygodniach tuczu. Podstawę badań stanowiły wyniki 40 rzu-
tów tuczu kurcząt brojlerów (ok. 0,5 mln sztuk) w wybranych fermach sektora uspołecznionego (fermy spółdzielcze, Poldrob) oraz sektora prywatnego. Dokonana analiza upadków w poszczególnych tygodniach tuczu wykazała, że najwyższe upadki notowano w pierwszych dwóch tygodniach tuczu: pierwszy tydzień — 24,3%, drugi tydzień — 15,2%. W pozostałych tygodniach tuczu wskaźniki upadków kształtowały się na poziomie ok. 10% i wynosiły:

3 tydzień	—	10,4%
4 „	—	10,0%
5 „	—	9,5%
6 „	—	8,9%

- 7 „ — 11,4⁰/₀,
 8 „ — 10,3⁰/₀ (część upadków 1,1⁰/₀ z IX tygodnia — dłuższy tuczu).

Na podstawie przeciętnego zużycia paszy w poszczególnych tygodniach tuczu wyliczono ilość paszy zużytej przez sztuki padłe.

Tabela 1

Zużycie paszy w poszczególnych tygodniach tuczu w kg

Wyszczególnienie	Tydzień tuczu							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Zużycie paszy na 1 kg żywca	1,32	1,56	1,76	1,95	2,14	2,30	2,45	2,58
Zużycie paszy narastająco na sztukę padłą*	0,080	0,280	0,609	1,105	1,747	2,484	3,286	4,132

* Jako średnie zużycie przyjęto 4 dzień dla każdego tygodnia tuczu.

Po uwzględnieniu wskaźnika upadków ilość i wartość zużytej paszy przez sztuki padłe w przeliczeniu na 1 kg odchowanego żywca wynosi ok. 64 g, wartości 0,44 złotych, co w przeliczeniu na tonę żywca stanowi 64 kg paszy, wartości 440 złotych. Ponieważ w tuczu brojlerów upadki występują zawsze, obliczono wpływ upadków na efektywność produkcji brojlerów w zależności od poziomu upadków. Przyjmując, że w warunkach krajowych wskaźnik upadków sprowadzić można do poziomu 3⁰/₀ (taki wskaźnik uzyskuje się w wielu rzutach) i biorąc pod uwagę planową produkcję żywca w 1980 r. w wysokości ok. 570 tys. ton, oszczędności paszy, jakie można na tej drodze osiągnąć, wyniosą w skali roku ok. 20 tys. ton paszy (wartości 137 mln złotych).

Z przedstawionych w tabeli 2 materiałów wynika, że przekroczenie wskaźnika upadków powyżej 3⁰/₀ powoduje obniżenie zysku na 1 kg żywca od 0,26 zł przy 4⁰/₀ upadków do 2,53 zł przy 12⁰/₀. Ponieważ przeciętny wskaźnik upadków kształtuje się w Polsce na poziomie 5⁰/₀, straty (w stosunku do 3⁰/₀ wskaźnika upadków) wynoszą 0,52 zł na 1 kg żywca. Na straty te składają się:

- koszt piskląt — 0,12 zł,
 koszt paszy — 0,29 zł,
 koszty pozostałe — 0,11 zł (robocizna, transport, amortyzacja, narzuty).

Przedstawione wartości tylko pozornie wydają się niewielkie, uwzględniając bowiem planowaną produkcję kurcząt w 1980 roku w skali ogólnej można uzyskać oszczędności rzędu 300 mln złotych.

Tabela 2

Kształtowanie się jednostkowych kosztów produkcji brojlerów w zależności od procentu upadków

Wyszczególnienie	Procent upadków													
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12%	
Koszt piskląt	1 szt.	9,00	9,09	9,18	9,28	9,38	9,47	9,57	9,68	9,78	9,89	10,00	10,11	10,23
	1 kg	5,62	5,68	5,73	5,80	5,86	5,92	5,98	6,05	6,11	6,18	6,25	6,32	6,39
Koszt paszy	1 szt.	27,79	27,89	27,99	28,10	28,20	28,31	20,42	28,54	28,65	28,77	28,89	29,02	29,14
	1 kg	17,37	17,43	17,49	17,56	17,63	17,69	17,76	17,84	17,91	17,98	18,06	18,14	18,21
Pozostałe koszty	1 szt.	8,18	8,26	8,35	8,43	8,52	8,61	8,70	8,80	8,89	8,99	9,09	9,19	9,30
	1 kg	5,11	5,16	5,22	5,27	5,32	5,38	5,44	5,50	5,56	5,62	5,68	5,74	5,81
Razem nakłady	1 szt.	44,97	45,24	45,52	45,81	46,10	46,39	46,69	47,02	47,32	47,65	47,98	48,32	48,67
	1 kg	28,10	28,27	28,44	28,63	28,81	28,99	29,18	29,39	29,58	29,78	29,99	30,20	30,41
Wartość ze sprzedaży	1 szt.	52,00	52,00	52,00	52,00	52,00	52,00	52,00	52,00	52,00	52,00	52,00	52,00	52,00
	1 kg	32,50	32,50	32,50	32,50	32,50	32,50	32,50	32,50	32,50	32,50	32,50	32,50	32,50
Zysk	1 szt.	7,03	6,76	6,48	6,19	5,90	5,61	5,31	4,98	4,68	4,35	4,02	3,68	3,33
	1 kg	4,40	4,23	4,06	3,87	3,69	3,51	3,32	3,11	2,92	2,72	2,51	2,30	2,09

Р. Каминьски

ВЛИЯНИЕ УРОВНЯ ПАДЕЖЕЙ НА ПОВЫШЕНИЕ РАСХОДА КОРМА И СТОИМОСТЬ ПРОДУКЦИИ БРОЙЛЕРОВ

Резюме

Анализировали результаты выращивания бройлеров (500 тыс. голов) с целью определения степени зависимости уровня экономических потерей от величины сохранности поголовья. Наибольшие потери бройлеров были установлены во время двух первых недель жизни (24,3% всех потерь в первой и 15,2% во второй неделе). После этого периода еженедельные потери бройлеров были на уровне 10% всех падежей. В сравнении с нормой (3%) и среднегодовой величиной падежей в стране (5%) экономические потери при указанном уровне падежей равняются 0,52 зл. на 1 кг живой массы (стоимость цыплёнка — 0,12 зл., корм 0,29 зл., другие 0,11 зл.).

R. Kamiński

EFFECTS OF MORTALITY ON INCREASED CONSUMPTION AND BROILER PRODUCTION COSTS

Summary

A study was made on 500 thousand of broiler chickens to determine a level of mortality and resulting losses. It was proved that the highest mortality incidence was observed at two first weeks of growing. They were 24.3% at the first week, 15.2% at the second week and 10% at successive weeks. In relation to average mortality of this country which was 5%, and at assumption that the standard mortality was 3% the losses caused by mortality were 0.52 zł, cost of feed 0.29 zł and remaining costs 0.11 zł.